

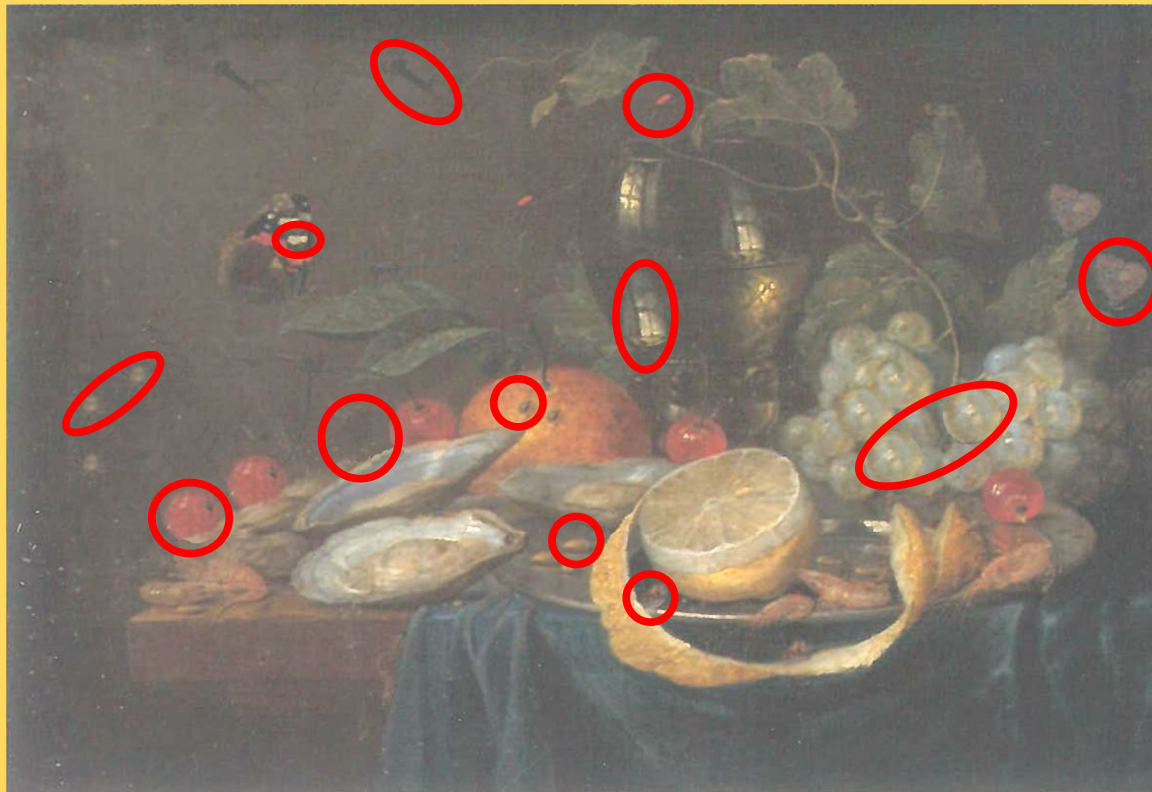
Mozkový jogging 8 (Str. 5)

Zátiší Řešení

1. Najděte 12 rozdílů:

2. Zátiší je umělecké dílo vkusně zobrazující nehybné objekty nebo předměty, které mohou být přírodního původu, např. ovoce, zelenina, rostliny, hmyz, mrtvá zvířata či přírodniny, nebo vyrobené člověkem, např. sklenice, nádoby, nádobí, dýmky, knihy v aranžovaném prostředí. Do zátiší mohou být začleněny i motivy živých lidí a zvířat.

Nejčastěji je zátiší zpodobňováno malířsky, ale lze jej najít i v grafice, sochařství, intarzii atd. Zátiší odráží vztah člověka k vnějšímu světu. Nastoluje filosofické, sociální, existenciální i psychologické otázky dané doby. Výběr objektů a předmětů, a jejich podání zrcadlí také společenské procesy, stav vědeckého poznání apod. Důležitým rysem může být pouhý smyslový zážitek z krásy věcí všedních i drahocenných. Obrazy nesly skrytá poselství, př. vinné hrozny a víno byly symbolem Krista, ovoce se známkami rozkladu nebo vyhořelá svíčka se byla mementem mori, klasy a šišky symbolizovaly plodnost atd.

Zátiší odráží obecný vztah k věcem a k hmotě. V malířství dosáhlo zobrazování zvláštní citlivosti ke zrakovým a hmatovým vlastnostem zobrazovaného (barevná harmonie, kompozice; lazurní či pastózní malba). Motiv zátiší nesl v různých dobách různý význam. Výběr a seskupení objektů bylo provedeno podle obsahových (často symbolických – např. alegorie 5 smyslů) a estetických aspektů.

Zátiší jako jakékoli zpodobnění objektů, existovalo pravděpodobně ve všech kulturách a obdobích (např. malby na porcelán a hedvábí v Číně a Japonsku, mozaiky a fresky antiky). Jako samostatný žánr se rozšířil až mnohem později, v Číně již ve 13. stol., v Evropě cca od 16. stol.

Mozkový jogging 8 (Str. 6)

Zátiší Řešení

3. Představte si zátiší Jana I. van Kessera, Zátiší s citronem z roku 1655 a zapište co nejvíce objektů, které jsou na něm zachyceny, a v jakém počtu:

1 dřevěný stůl, 1 ubrus, 1 pohár, 1 oválný cínový talíř, 1 pomeranč se třemi listy, 1 babočka admirál, 5 třešní, 4 lastury, 1 pavouk, 1 mandelinka topolová (na větvičce révy), 1 hřebík ve zdi, 5 citrusových zrn na talíři, 1 motýl, 1 ploštice ruměnice pospolná na citronové slupce, 1/2 citrónu, 6 ústřic, listy vinné révy

4. Jak je definováno zátiší? Umělecké dílo vkusně zobrazující nehybné objekty nebo předměty, které mohou být přírodního původu, např. ovoce, zelenina, rostliny, hmyz, mrtvá zvířata či přírodniny, nebo vyrobené člověkem, např. sklenice, nádoby, nádobí, dýmky, knihy v aranžovaném prostředí. Které umělecké obory se zátiší věnují nejčastěji? v malířství, v grafice, sochařství, intarzii... O čem vypovídá výběr zobrazovaných věcí? společenské procesy, stav vědeckého poznání Uved'te příklady skrytých poselství? vinné hrozny a víno byly symbolem Krista, ovoce se známkami rozkladu nebo vyhořelá svíčka se byla mementem mori, klasy a šišky symbolizovaly plodnost Kdy začíná být zobrazování zátiší samostatným uměleckým směrem? v Číně již ve 13. stol., v Evropě cca od 16. stol.

5. např. **jiskrnost** - hvězdy, jiskry, plamínky, **hebkost** - broskev, samet, kotě, štěně, **radost** - slunce, děti, dárek, smích, **malátnost** - lenochod, poušť, pláž, **slavnost** - solnička, otírání potu, usazeniny, **nadšení** - sportovní výkon, skandující dav, hrající si mláďata, **teplo** - oheň, slunce, krb, peklo, **titěrnost** - mák, pavouček, muška, poštovní známka, **šťastné chvíle** - četba knihy v křesle pod lampou, cesta krajinou, rodina, vodopád;

6. Příklad řešení zátiší: popis vycházel z obrazu Jana Mikulky, Zátiší ze starožitného pokoje, 2018

